

STANOWISKO
XVI Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Wisła, 9 kwietnia 2013 r.

w sprawie projektów zmian ustroju samorządu terytorialnego

Administracja publiczna, w tym samorządowa musi dostosowywać swoje działanie do uwarunkowań i wyzwań współczesności. Dynamiczne zmiany cywilizacyjne wymuszają konieczność modernizowania narzędzi prawnych i finansowych regulujących funkcjonowanie administracji.

Dlatego, choć minione dwadzieścia lat funkcjonowania samorządu terytorialnego może być uznane za niewątpliwy sukces, to nie jest to dostatecznym argumentem do pozostawiania systemu ustrojowego bez żadnych zmian. Zmiany takie wymuszają realia demograficzne, czy wreszcie rozwój e-administracji.

Z tego względu Związek Powiatów Polskich pozytywnie ocenia podjęte w ostatnich miesiącach inicjatywy mające na celu dokonanie zmian w tym zakresie. Wymienić w szczególności należy:

- projekt ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw przygotowany w Kancelarii Prezydenta RP. Projekt ten dotyczy przede wszystkim ustrojowych podstaw funkcjonowania samorządu terytorialnego poprzez przywrócenie znaczenia klauzulom ogólnym ustanawiającym zasadę samodzielności realizacji zadań przez jednostki samorządu terytorialnego. Daje to szansę na przełamanie praktyki organów nadzoru i sądów administracyjnych narzucającej sztywne ramy działania. Jednocześnie projekt ten stwarza narzędzia pozwalające na przejście administracji z XIX-wiecznego modelu opartego na władzy, czy XX-wiecznego modelu Nowego Zarządzania Publicznego do administracji partycypacyjnej – włączającej interesariuszy, przede wszystkim obywateli, w proces współdecydowania o sprawach publicznych. Z punktu widzenia powiatów należy podkreślić propozycję Kancelarii Prezydenta wprowadzenia na tym szczeblu samorządu lokalnego jednoosobowego organu wykonawczego wybieranego w wyborach pośrednich;
- projekt założeń projektu ustawy o poprawie warunków świadczenia usług przez jednostki samorządu terytorialnego przygotowany przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. Projekt ten skupia się na zagwarantowaniu samodzielności decyzyjnej jednostek samorządu terytorialnego poprzez zniesienie przepisów szczegółowo określających sposób realizacji poszczególnych zadań publicznych. Szczególnie istotne jest uelastycznienie struktury wewnętrznej jednostek samorządu terytorialnego poprzez wprowadzenie możliwości prowadzenia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej

i organizacyjnej samorządowych jednostek organizacyjnych, a także powierzenia realizacji zadań jednostkom organizacyjnym według własnego uznania. Na poparcie zasługuje również propozycja zwiększenia zachęt do łączenia jednostek samorządu terytorialnego, a zatem procesu, który przy zachowaniu prawa wspólnot do współdecydowania może wpłynąć na poprawę efektywności realizacji zadań publicznych.

Zwracamy uwagę, że w istotnej części oba projekty są względem siebie komplementarne. Projekt prezydencki dotyczy przede wszystkim zasad generalnych, projekt ministerialny – praktycznej ich realizacji w przepisach prawa materialnego. Uznajemy zatem, że oba projekty powinny być przedmiotem dalszych prac – z zapewnieniem ich wzajemnej zgodności.

Przewodniczący
XVI Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Marzena Kempieńska